

Newsletter 07 - marec 2025

Tešíte sa na prázdniny? Máte už školy dosť? Pokojne si tento newsletter prečítajte až o týždeň. Alebo mu venujte vďaka jarným prázdninám väčšiu pozornosť a ponorte sa do tém, ktoré vám prináša. Všimnite si napríklad blížiacu sa konferenciu, na ktorú je ideálne prihlásiť sa ešte dnes.

Čo vám dnes ponúkame?

- Jankine nápady na hodiny angličtiny - už ôsma časť
- Mrakove zamyslenie o ďalšom mýte vo vzdelávaní, tentokrát o učení v bezpečnom prostredí
- Podrobnejšie informácie a pozvánku na aprílovú konferenciu
- Predstavíme si kolegyňu Janku L. aj s jednou peknou myšlienkou z knihy Ako skvele učiť
- V mentoringovom okienku prezradíme uvedomenia mentorov z rozhovorov s vami
- Eva L. nás oboznámi s projektom Chceme byť spolu
- V okienku "kukure" si ukážeme charakter žiaka, ktorý očakávame od reformy

Pokúsime sa pdf verziu starších vydaní newslettera umiestniť na náš web, aby ste sa k nim mohli vrátiť.

Vaše RCPU ZA BY (Mrak)

Chcem newsletter

Chcem mentora

RCPU ZA_BY

Okienko ku kurikulárnej reforme

O akého žiaka nám ide v rámci nového štátneho vzdelávacieho programu?

V súčasnom období, keď dochádza k revízii ŠVP si kladieme zásadnú otázku: **O akého žiaka nám vlastne ide?** Aký typ človeka vychováваме? Vytváranie profilu absolventa preto zahŕňa nielen prípravu žiaka po stránke vzdelávania, kritického myslenia, nadobúdania zručností, ale aj podporu emocionálneho a sociálneho rozvoja. Jednou z kľúčových častí nového ŠVP je formovanie **charakteru žiaka**. Charakter - súbor morálnych čŕt žiaka, je rozdelený do siedmich komponentov, ktorý vychádza z neoaristotelovského modelu cností:

1. Morálne vedomie
2. Túžba po poznaní
3. Statočnosť
4. Odolnosť
5. Úcta k druhým

6. Spravodlivosť

7. Líderstvo

Pre každý z týchto komponentov je vypracovaný podľa princípov gradačnej postupnosti vzdelávací štandard, ktorý určuje, čo v jednotlivých komponentoch má žiak dosiahnuť na konci 1. cyklu, 2. cyklu a 3. cyklu.

(Mirka Š.)

Konferencia o budúcnosti vzdelávania na tému:

Spolupráca v školskom prostredí

16.4.2024, Žilina

Program

7:45 – 8:15

REGISTRÁCIA

8:15 – 8:35

OTVORENIE KONFERENCIE

Peter Fiabáne – primátor Žiliny, Renáta Fogeltonová, Monika Pastieriková

8:35 – 9:05

SPOLUPRÁCA AKO ZÁKLAD ROZVOJA VZDELÁVANIA

Ján Košturiak

9:05 – 9:35

**VLASTNÝ ROZVOJ, SPOLUPRÁCA SO SEBOU. NEVYHNUTNOSŤ
VZDELÁVANIA, UČENIA SA**

Lukáš Bakoš

9:35 – 10:05

**VYTVÁRANIE INKLUZÍVNYCH A PODPORUJÚCICH PRACOVNÝCH
PROSTREDÍ V ŠKOLÁCH**

David Kálmán

*****

10:15 – 10:35

PRESTÁVKA

10:35 – 11:05

**SPOLUPRÁCA PRI IMPLEMENTÁCII A ROZVOJI KURIKULÁRNYCH ZMIEN V
ŠKOLÁCH**

Denisa Šúkolová

11:05 – 11:35

AKO GAMIFIKÁCIA PODPORUJE SPOLUPRÁCU MEDZI UČITEĽOM A ŽIAKOM

Filip Gábor

11:35 – 12:05

SPOLUPRÁCA A KOMUNIKÁCIA S RODIČMI Jana

Neumajerová

12:05 -13:30

SPOLUPRÁCA V ŠKOLE – ZDIEĽANIE DOBRÝCH SKÚSENOSTÍ

Lucia Smiková

*****

13:30-15:00 **WORKSHOPY**

OKIENKO MENTORINGU

Pozrime sa na ďalšie odpovede mentorov na otázky:

Aké najzaujímavejšie myšlienky/riešenia/uvedomenia vznikli počas niektorého z vašich mentoringov?

Čo vás samotných inšpirovalo k zmenám na svojich hodinách?

- Hĺbka aktivít na hodine - netreba 7-10 aktivít na hodine, ale 2-3 a do hĺbky, nech si žiaci pohovjú v danej aktivite a užijú si ju
- Ako využiť na hodine prázdne obaly z kinder vajíčok na rôzne metódy v rôznych častiach hodiny
- Uvedomenie, že veľakrát zažijeme úspech (výsledok) s aktivitami, ktoré sme považovali za nie až tak atraktívne
- Frontálne učenie žiakov nebaví a vyčerpáva vyučujúceho
- Nejednoznačnosť inštrukcií a ich dopĺňanie počas skupinovej práce
- Potreba mať hodinu neustále v rukách a kontrolovať každú minútu práce žiaka sa dá eliminovať k prospechu oboch strán
- Pri dobrej klíme nie je problém, ak má občas učiteľ zlý deň a necíti sa najlepšie - nemusí byť každá hodina stopercentná
- Jednoduché aktivity a nápady, ktoré vidím, adaptujem na svoje hodiny
tvorba dvojíc a skupín, reťazovka, kocka so štartovacími otázkami, sila zdvihutej ruky, sila gamifikácie, efektívna stieracích tabuliek...
  - Uvedomenie, že otázky Slovenského národného hnutia sa stávajú znovu aktuálnymi, hoci ôsmakov až tak nezaujímajú
  - Zistenie, že vybrané slová sa po rokoch menia, sú na ne pesničky a predsa si ich nepotrebujem pamätať naspamäť

Pre získanie mentora využite tlačidlo v tomto newsletteri alebo kontaktujte konkrétneho mentora spomedzi nás. A aj od Vás sa niečo naučíme. :-)

(MRAK)

Tipy pre jazykárov VIII

Slovná kanonáda

10 - 15 minút

Cieľ – opakovanie slovnej zásoby

Pomôcky – žiadne

Rozdelíme triedu do 3 skupín. Učiteľ povie jedno písmeno abecedy. Úlohou tímu je vymyslieť čo najviac slov začínajúcich týmto písmenom. Môžu to byť slová všetkých slovných druhov. Na záver každého kola sa slová skontrolujú a tímom sa pridelia body, za každé správne slovo jeden bod. Počet kôl záleží iba na vyučujúcom. Vyhráva tím s najvyšším počtom bodov.

Stojíte mi na nohe

10 - 20 minút, 1 a viac žiakov, plénum

Cieľ – rečové znalosti

Pri tejto aktivite vyučujúci popíše ľubovoľné miesto – napr. kino, poštu, bazén, letisko, záhradu, úrad...

Úlohou žiakov je vymyslieť frázy, rozhovory a zvuky, ktoré sú pre dané miesto typické. Žiakom povieme, aby si predstavili, že sú neviditeľní, nachádzajú sa na danom mieste a počúvajú, čo ľudia hovoria. Dôležité sú predovšetkým frázy. Žiaci môžu hovoriť i to, čo si ľudia myslia a pod.

Príklad

V autobuse. Kontrola cestovných lístkov. Môžem si sadnúť? Vy nemáte cestovný lístok?

Ďalšia zastávka...

(Janka P.)

Zo života RCPU

Ďalšou členkou **rodiny RCPU ZABY** je **Janka Labajová**, stredoškolská učiteľka Sj, Frj, ktorá má skúsenosti aj s vyučovaním na ZŠ, v jazykových kurzoch a nekvalifikovaných predmetov (DEJ, ETV, OBN, HV, TŠV). Atmosféra na jej hodinách sa zakladá na vzájomnej úcte, rešpekte, empatii a humore. Pri vyučovaní kladie dôraz na aktivizáciu žiakov, ktorých vedie k autonómnosti a tvorivosti, pričom zohľadňuje ich osobnosť. Za neodmysliteľnú súčasť moderného vyučovania považuje metakogníciu. Svoju energiu dobíja športom, turistikou, čítaním, kultúrou, španielčinou, cestovaním.

Čo o sebe ešte prezradila: *Ako praktizujúca učiteľka s aprobáciou SJL a FRJ na strednej odbornej škole realizujem v rámci RCPU ZA–BY workshop Tipy a triky na problémové správanie žiakov, pričom vychádzam z príkladov mojej dobrej praxe a poznatkov z knihy Ako skvele učiť od autora Doug Lemova (2023), konkrétne z kapitoly Vysoké očakávania od správania. Táto publikácia ponúka overené techniky na manažovanie správania žiakov (z vlastnej praxe môžem potvrdiť, že sú účinné).*

Cieľom nasledovných techník nie je ani tak zabrániť negatívnemu správaniu, ako naučiť sa pozitívnemu a produktívnemu správaniu, vďaka ktorému sa bude mladým ľuďom dariť vo všetkých prostrediach, kde sa v živote ocitnú. Teda ide skôr o prevenciu negatívneho správania ako jeho riešenie.

Vo worshope sa tiež dozvieme, ako zachovať emocionálnu rovnováhu v situáciách, keď rozprávame akoby cez zaťaté zuby, náš postoj začne byť strojený a napätý a toto napätie sa nám votrie i do hlasu.

Nasledovný citát výstižne opisuje našu situáciu a motivuje k prečítaniu spomínanej publikácie:

„ Nikto sa nerozhodne pre prácu učiteľa, lebo chce kričať na mladých ľudí a mať s nimi sarkastické interakcie. Ale každý deň to robí tisíce učiteľov. Robia to preto, lebo situácie, v ktorých sa učitelia ocitnú, sú nesmierné náročné. Vyžaduje si to viac než dobrý úmysel, aby ich dokázali optimálne vyriešiť. Vyžaduje si to techniku. Mali by sme chápať, že láskavosť je prinajmenšom súčasťou techniky v prestrojení. Učitelia zväčša sú nedostatočne vytrénovaní pri používaní techník, ktorými zabezpečujú organizovanosť tried a autoritou, ktorá im bola daná, chránili práva žiakov na učenie.“ (Lemov 2023, s. 467)

SLOVO MRAKOVO

Ďalším mýtom v tohtoročnom seriáli nech je pocit bezpečia a dôvery medzi učiteľom a žiakom. K jednému z bodov prikladám odkaz na výstižnú kresbu od Komenského inštitútu.

Kvalitné učenie potrebuje pocit bezpečia a zmysluplnosť

- o Nemožno sa učiť, ak sa bojíme (<https://www.facebook.com/photo/?fbid=1045254200974904&set=a.484605263706470>)
  - o Maslowova pyramída - u dospelých je možné naplniť vyššie potreby aj bez nižších (trpiaci umelci), u detí to nejde
  - o Náplňou práce učiteľa nie je len naučiť predmet, ale aj vytvoriť bezpečnú klímu
  - o Učitelia na zlyhávajúce metódy reagujú ich stupňovaním, namiesto rešpektovania zmeny spoločnosti a hľadania nových metód
  - o Jadrom učiteľskej profesie je vytvárať najlepšie podmienky na to, aby sa deti mohli, chceli a vedeli učiť
  - o **Sme učiteľmi žiakov, nie predmetu**
  - o Dobrá klíma neznamená byť dobrý na deti, ale vytvárať atmosféru porozumenia, dôvery, otváranie priestoru na komunikáciu

(MRAK)

Chceme a vieme byť SPOLU

Projekt, ktorý realizujeme na: [Spojená škola, J. Vojtaššáka 13, Žilina](#). Projekt schválila nadácia ZSE Výnimočné školy 2024. Mentorky na škole z nášho centra: [Eva Leláková](#), [Monika Urdová](#)

Jedným z cieľov projektu je: **Zvýšiť kvalitu vzdelávania a nášho pedagogického pôsobenia spoluprácou so školskou mentorkou z Regionálneho centra podpory učiteľov v Žiline**

Chceme zabezpečiť zvyšovanie kvality vzdelávania na tunajšej škole, chceme podporiť pedagógov s odvahou profesne aj osobnostne rásť, podporiť vzájomnú komunikáciu medzi pedagógmi a tým podporiť radosť z nášho učiteľského povolania.

Počas čiastkových aktivít bude prítomná lektorka z Regionálneho centra podpory učiteľov, ktorá nám poskytne mentoring. Ide o proces, kedy mentor pomáha mentorovaným objavovať riešenia a rozvíjať ich vlastný potenciál. Mentorka po skončení poskytne vyváženú a kvalitnú spätnú väzbu a pomôže nám stanoviť si čiastkové kroky k dosiahnutiu cieľa. Výsledkom tejto spolupráce by mali byť kvalitnejší učitelia a teda aj kvalitnejšia škola.

Do plnenia aktivít vychádzajúcich z predkladaného projektu Chceme a vieme byť SPOLU sa zapojí 31 žiakov s mentálnym postihnutím s autizmom a 12 pedagogických zamestnancov.

HARMONOGRAM PROJEKTOVÝCH AKTIVÍT:

December 2024 - Vianočná pekáreň / Vzdelávacia oblasť: Matematika a práca s informáciami, predmety: Matematika, Informatika.

Január 2025 - Zdravý chrbátik/Vzdelávacia oblasť: Zdravie a pohyb, predmet Telesná a športová výchova.

Február - Fašiangová veselica / Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra, predmety Hudobná výchova, Výtvarná výchova.

Marec - Zahrajme si rozprávku/Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia, predmety Slovenský jazyk a komunikácia, Rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnej zručnosti, Rozvíjanie grafomotorických zručností.

Apríl - Bylinkáreň / Vzdelávacia oblasť: Človek a svet práce, predmet: Pracovné vyučovanie. Obsah: Aktivity s bylinkami. Rozlišovanie podľa vône, farby, chuti, príprava bylinkového čaju. Výstavka detských prác – kresby na tému: Slovenské bylinky. **Máj** - Vodný kolotoč / Vzdelávacia oblasť: Človek a spoločnosť, predmety: Vlastiveda, Dejepis, Geografia, Občianska náuka.

Jún - Cesta okolo sveta / Vzdelávacia oblasť: Človek a príroda, predmety Vecné učenie, Fyzika, Chémia, Biológia.

(Eva L.)